

Sluttrapport

Byregionsprogrammet Fase II: Vekstkraft Ofoten.

2015 – 2016 – 2017

Innledning

KMD har stillet noen krav til rapporteringen, først gjennom tilsagnsbrevene sendt ut i 2015, 2016 og 2017. Videre har rapportering vært et emne på nettverkssamlingene flere ganger. I denne rapporten forholder vi oss til kravene til rapportering i så stor utstrekning som det er mulig.

Fra prosjektbeskrivelsen

Hovedaktiviteter i Byregionsprogrammet fase II (heretter ByR) i Ofoten:

Ofoten består av kommunene Narvik, Ballangen, Evenes, Tjeldsund og Tysfjord. I fase 1 av programmet ble det utarbeidet en samfunnsanalyse som pekte på fortrinn og hemmende faktorer for samspillet i regionen, samt muligheter og anbefalinger for å imøtegå dette.

Samfunnsanalysen trakk frem 6 hovedutfordringer for Ofoten.

1. Demografi og tap av arbeidsplasser
2. Kommuneøkonomi- og kapasitet
3. Regional integrering
4. Samspill og samarbeid
5. Holdning til endringer
6. Boligmarkedet

Det ble designet et prosjekt som skulle imøtegå en del av de problemene som samfunnsanalysen pekte på. Prosjektet skulle drives og koordineres fra sekretariatet i Ofoten regionråd. I seg selv ville prosjektplasseringen styrke «regionale arenaer» og «regional integrering» ved at man kunne koordinere med alle kommunene, samt at man fikk en god koordinering med sekretariatet i Sør-Troms regionråd.

Mål fra prosjektbeskrivelsen

Styrke regionale arenaer og overordnede samarbeidsprosjekter. Konkret prosjektmål for fase 2 er: Utarbeide interregional utviklingsplan for økonomisk vekst og samhandling.

Delmål

I et forsøk på å forbedre Ofoten på de områder de er svake på (ut fra Samfunnsanalysen) ble det utformet 5 delprosjekter som ble koordinert fra sekretariatet. Noe av arbeidet ble gjort i sekretariatet og noe arbeid ble kjøpt inn. Kommunene bidro med egeninnsats i alle prosjekter. Delprosjektene var:

- I Strategisk næringsplan Ofoten
- II Marin kartlegging Ofoten, Efjord og Tysfjord
- III Stedsutvikling
- IV Tidligfasekapital
- V Nye arbeidsplasser i Narvik og Ofoten

Slikt sett kan man beskrive ByR som 6 ulike aktiviteter som både må koordineres seg imellom og koordineres i forhold til andre aktiviteter i regionen drevet av andre private og

offentlige institusjoner og organisasjoner. De 6 aktivitetene er: «paraplyen» som er samarbeidet med Sør-Troms regionråd, og 5 delprosjekter. De 5 delprosjektene er enkeltstående, relativt store prosjekter i seg selv. Prosjektene og samarbeidet med Sør-Troms har vært planlagt, ledet og koordinert fra sekretariatet i Ofoten regionråd.

I. Strategisk næringsplan Ofoten (SNPO)

Planen legger vekt på en bred og inkluderende prosess i utformingen, som vil bedre regionens felles forståelse for hva som er de riktige tiltak og har en del om samspill mellom Ofoten og Sør-Troms. Den skal ha en samlet oversikt over tilgjengelige og regulerte næringsarealer.

II. Forprosjekt: Marin kartlegging.

Samfunnsanalysen peker på at regionen må legge til rette for å «Utnytte naturgitte fordeler» (s.50). Det har vært betydelig motstand mot bruk av marine områder ikke alltid basert på fakta. Regionen bør få på plass en marin kartlegging slik at fremtidige debatter kan orientere seg i forhold til kartlagte faktakunnskaper. Marin kartlegging er dyre og kompliserte vitenskapelige prosesser.

III. Stedsutvikling

Prosjektet henter sin legitimitet i samfunnsanalysen som sier noe om boforhold og bokvalitet. I forbindelse med kommunestrukturprosessen ser man at lokalsamfunnene bør styrkes i fremtiden med samarbeid mellom det offentlig og det private. Lokalsamfunnene er avhengige av gode forbindelser til byene for at de skal kunne være attraktive steder å bosette seg på. I forbindelse med kommunestrukturprosessen ønsker man å opprette lokale utviklingslag som høringsinstans for kommunene. Utviklingslagene kan også spille inn saker for kommunale politikere. Lokalsamfunnene blir i mange henseende drevet av stor grad av frivillighet, med grupper og/eller enkeltpersoner som er opptatt av utvikling i sitt nærrområde.

IV. Tidligfasekapital

Samfunnsanalysen s.50 slår fast under avsnitt Tidligfasekapital: «... skal man skape en kultur for nyskaping må det være en stabil tilgang på tidligfasekapital og støtteordninger for bedrifter i etableringsfasen.» Vi ønsket å utvikle et nettverk bedre mulighetene til å hente inn kapital regionalt fra lokale investorer. Nystartede bedrifter blir i stor grad blir flyttet ut fra regionen fordi eierinteressene ikke har noen regional eller nasjonal forankring. Nettverket vil koble lokal kapital til lokale grundere og forretningsutviklere under den forutsetning av at lokal kapital gir knoppskyting.

V. Nye arbeidsplasser i Narvik og Ofoten.

Delprosjekt som vil svare til problemene som det store tapet av arbeidsplasser har medført i de seneste årene, med å utarbeide presenterbare case for investorer som vil vise at det vil lønne seg å investere i spesifikke industriprosjekter, et såkalt bedriftsakseleratorprogram. Større etableringer gir gode ringvirkninger og store investeringer. Innsatsområder under nye arbeidsplasser vil være:

- etablering av industri
- etablering av nye logistikk-løsninger
- oppstart av eller ny mineralutvinning
- fornybar energi

Styringsgruppen velger case som utredes (5 stk, en i hver kommune) ut fra en økonomisk synsvinkel, ved funn av lønnsomhet vil det forsøkes å selge dette ut til investorer. Mulige case kan være: Bruk av spillvarme ved Norcems fabrikk i Tysfjord til marin produksjon (alger/hummer/ østers ect). Etablering av fiskeforfabrikk i Ballangen, oppstart av gruvedrift i Ballangen, nikkel og kobber. Evenes Airport hotell, mineralforekomster i Tjeldsund (kalk). Direkteredusert stålverk i Narvik (ingen CO2 utslipp).

«Paraplyen», samarbeidet med Sør-Troms

Ofoten og Sør-Troms består til sammen av 12 kommuner. Man kan si at det geografiske området i stor grad, er sammenhengene både historisk og samferdselsmessig. Det er også et av de tettest befolkede områder i Nord-Norge. Imidlertid er området delt opp ved at det inngår i to fylker. Fylkesgrensen har over lang tid vært oppfattet lokalt til å være et problem i samfunnsutviklingen. Fylkesgrensen inngriper i politisk organisering, satsning på samferdsel, skolestruktur, næringsarbeid etc. Det har til og med vært vanskelig å få på plass en bussforbindelse mellom de to regionene. I mange saker spilles regionene ut imot hverandre i en splitt og hersk taktikk.

Derfor har det vært og er ansett som viktig å få forbindelsene og samarbeidet med Sør-Troms til å fungere mer sømløst og komplementært. Ofoten og Sør-Troms hadde et godt politisk samarbeid i forbindelse med det politiske påvirkningsarbeidet med å etablere en kampflybase på Evenes. Også med arbeidet med Hålogalandsveien var det et politisk samarbeid som var fruktbart. Videre støttet regionene hverandre i viktige enkeltsaker, eksempelvis flyttingen av veterinærinstituttet fra Harstad.

Samarbeidet mellom regionene innenfor ByR har blitt ivaretatt og utviklet av begge sekretariatene.

Sekretariatene hadde flere møter og telefonisk kontakt. Målsetningen var å gjennomføre to politiske møter der alle 12 kommunene var representert. Møtene ble gjennomført 29. april 2016 i Harstad og 12. nov i Narvik. Møtet ble innledet med sosialt samvær kvelden før.

Fra møte 29. april 2016

Generelt: Man må være enig om at man kan være uenig i enkelte spørsmål. Man skal kunne samarbeide i de områdene der regionene har felles interesser og ikke la punkter av uenighet ødelegge for videre samarbeid. Kommuner med særinteresser bør bli flinkere til å arbeide sammen over regiongrensene enkeltvis. De to regionene må ha en klar stemme utad, noe som gir regionene større slagkraft, da vi i mange saker spilles ut mot hverandre.

Samferdsel: fremsettes ønske om større krav/satsninger imot større samferdselsprosjekter i Nord-Norge. Eksempelvis Nord-Norge bane. Synes å være enighet rundt at dette spørsmålet ikke hører hjemme i et slikt begrenset forum som to regioner. Levere en felles uttalelse til samferdselsdepartementet innen 1. juli angående NTP i STOR regionen (STOR regionen består av de 12 kommunene i Sør-Troms og Ofoten regionråd).

Utdanning: Begge byregioner har nå tilknytning til Universitetet i Tromsø. Det er viktig for samfunnsutviklingen at universitetet tar en aktiv rolle i utviklingen av samfunnet.

Næringsliv: involvere næringslivet i videre prosess. Er viktig å finne og støtte opp rundt næringsliv som er villig til å kjempe for felles prosjekter. Det ytres ønske om et fokus på produksjon, ikke bare regionen som råvareleverandør.

Sykehusene: de to sykehusene i sine respektive regioner står i fare for å få reduserte tilbud på sikt. Man må utarbeide en strategi som sikrer regionene en god helsetjeneste.

Landbruk: økt samarbeid innen utviklingen av arktisk landbruk og den «blå åker».

Reiseliv: bidra til at Visit Narvik og Destinasjon Harstad samarbeider godt.

Offentlige arbeidsplasser: støtte hverandre i satsninger. Undersøke nærmere nå når det er foreslått å flytte statlig virksomhet ut av Oslo.

Videreutvikling av samarbeidet:

Kjøre felles sak på politireformen.

Regionreformen, utvikle noen kvalifiserte meninger rundt den.

Kriminalomsorgen, etablering av fengsel i Midtre Hålogaland.

Fra møte den 11. nov 2016

Møtedeltagerne ble delt inn i grupper på tvers av regionene og ble utfordret med spørsmål som de skulle besvare.

Utfordringsspørsmål til hvert tema:

Hva er det viktigste strategiske tiltaket ift mulighetsområdet?

Hva er målet/målene for dette?

Hva antas å være kritiske suksessfaktorer?

Hva bør være neste skritt ift tiltaket?

TEMA: STEDSUTVIKLING/ REISELIV

Innledning av Ragnar Norum, styreleder i Visit Narvik.

Gruppenes svar:

- tettere samhandling mellom Ofoten og Sør-Troms om reiseliv
- forpliktende samarbeid mellom de to destinasjonsselskapene Destinasjon Harstad og Visit Narvik. Eierstyring. Fusjon på sikt.
- mål om å skape en komplett opplevelsespakke av høy kvalitet
- overnattingsfasiliteter
- «Flyplasshub» på Evenes.

- beholde turistene lengst mulig i fellesregionen Ofoten og Sør-Troms.
- Kritiske suksessfaktorer: økonomi, markedsføring, felles internettsider, profesjonalitet, regionvise vedtak og samarbeid på administrativt og politisk plan.

TEMA: SAMFERDSEL

Innledning av Stig Nerdal, Transportforum Nord.

Gruppenes svar:

- samhandling et stikkord.
- felles transportplan Midtre Hålogaland
- regionen må være døgnåpen, enten det gjelder ferge eller grenseoverganger
- transportårene ut og inn av regionene må være tidsmessige.
- miljøhensyn ble nevnt med et ønske om mer gods fra bil til båt og bane.
- styrking av Harstad/ Narvik lufthavn, Evenes
- vurdering av havneavgift
- balanse vareflyt ut/inn
- Kritiske suksessfaktorer: økonomi, politisk vilje til prioritering og felles forståelse av virkeligheten.

TEMA: NÆRING

Innleder Bjørn Akselsen, næringsjef i Harstad.

Gruppenes svar:

- viktigheten av samarbeid mellom næringsliv, reiseliv og det offentlige.
- kommunene må være gode medspillere og gi gode rammebetingelser til næringsutvikling.
- Vilje til å løfte blikket bort fra egen kommune
- gode oppvekstvilkår og ungdomspolitik
- tilgang på risikovillig kapital
- felles næringsplan og felles møteplasser med næringsliv i regionen.
- Kritiske suksessfaktorer: Vilje og evne til å løfte blikket, ikke tenke lokalisering, felles satsning på f.eks. Arctic Race, VM 2025 og Evenes lufthavn. Framsnakke hverandre.

KOMPETANSE

Innleder Edel Storelvmo, viserektor UiT Norges Arktiske universitet Campus Narvik.

Gruppenes svar:

- tett samhandling mellom kompetansemiljø og næringsliv.
- viktig med nærhet til videregående opplæring.
- interregionalt traineeprogram som gir flere ønske om å bli i Ofoten og Sør-Troms.

- større åpenhet fra utdanningsinstitusjonene.
- næringslivet må tilrettelegge for flere lærlingeplasser.
- inngå forpliktende avtaler og felles planer i regionen.
- Kritiske suksessfaktorer: Tilbud utdanning må matche etterspurt kompetanse fra næringsliv.

Konklusjonene ble videre tatt inn i de respektive regionråd med påfølgende vedtak om oppfølging.

Enstemmig vedtak i Ofoten regionråd 09.12.16

«Følgende satsinger følges opp i fellesskap med Sør-Troms regionråd:

Reiseliv: Tett samhandling mellom destinasjonsselskapene i Harstad og Narvik

Kompetanse: Få i gang samarbeidsforumet med UiT Harstad og Narvik, og har målrettet agenda for samarbeid med FOU/næringsliv

Næringsutvikling: Risikovillig kapital, løfte fram investorer og akselerere bedrifter. Felles begeistringskonferanse, f.eks. videreføring av Re:tenk som ambulerer på sted. Koordinert utvikling på Evenes.

Samferdsel: Ofoten og Sør-Troms med felles stemme utad, som ved fellesinnspill til NTP. Styrke offentlig kommunikasjon mellom regionen, shuttlebuss Narvik-Evenes-Harstad T/R»

Det ble behandlet og vedtatt en lignende sak i Sør- Troms.

Nedkjøling og gjennombrudd?

Etter 2016 var stemningen god i begge regioner. Man hadde lagt et politisk grunnlag for et videre samarbeid, i hvert fall på overflaten syntes det slik. Imidlertid falt debatten mellom regionene tilbake til gammel retorikk. Enkeltuttalelser i media og lokalavisenes vilje til å slå disse stort opp medførte at samarbeidet på mange måter stoppet opp og gikk i pausemodus. Enkelte private utviklingsaktører hadde også noen lite diplomatiske utspill og handlinger som tilførte mer «sand i maskineriet». Utviklingsmiljøene er små i begge regioner, slik at negativitet har en egen evne til å spre seg som ild i tørt gress. Ordtaket om «mange kokker, mye søl» passer også godt inn i denne sammenheng. Viljen til nye møter og igangsetting av tiltak var derfor fraværende. Begge regioner var i et «revirmarkerende» modus, der man ikke ønsket å ta med den andre parten i prosjekter som man hadde allerede hadde politiske vedtak om. Vedtak kunne heller ikke igangsettes, da sentrale aktører ikke ville dele informasjon. Derfor kunne man fra administrativ side ikke ha noe håp om å igangsette tidligere vedtak i regionrådet.

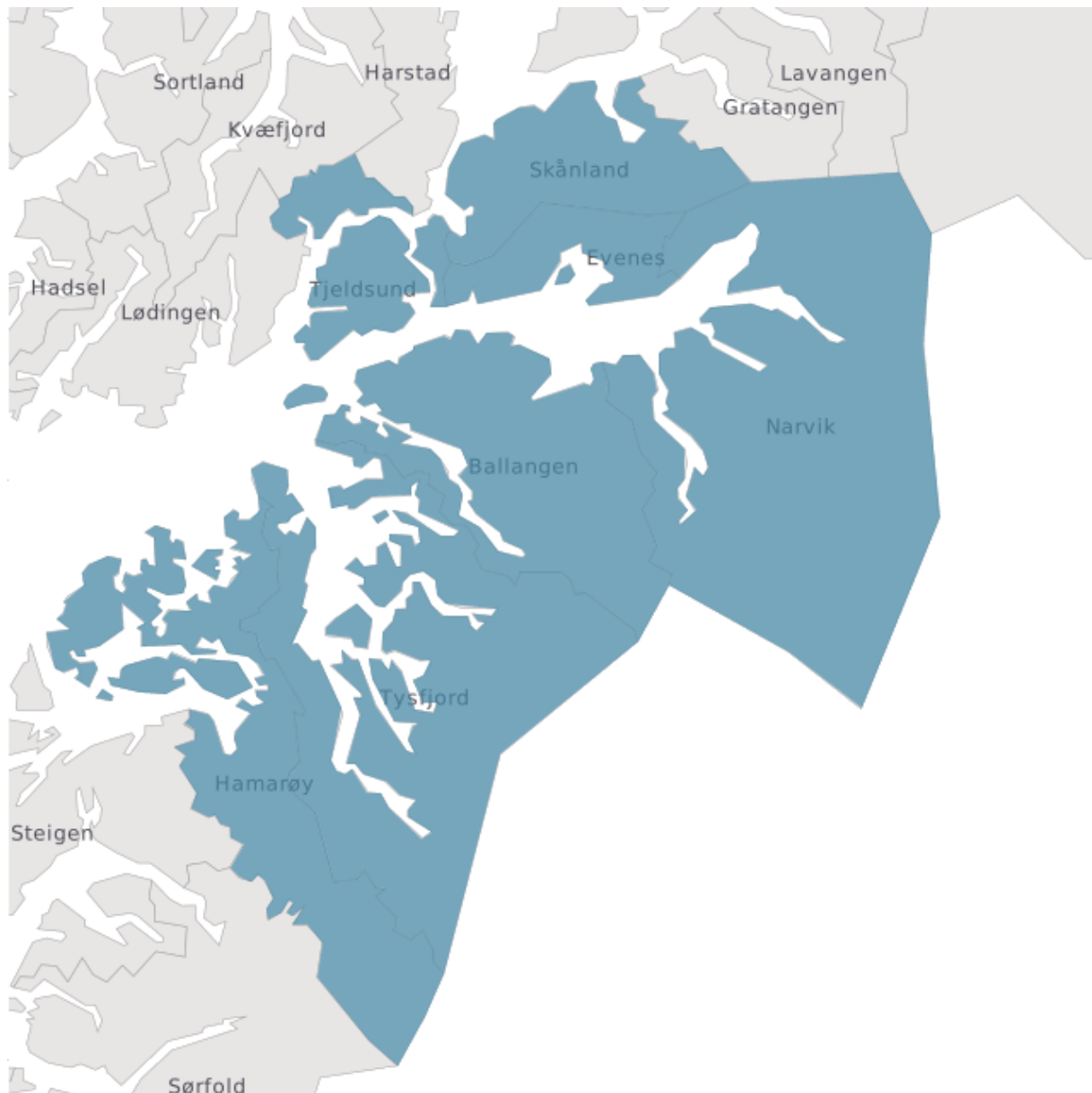
Selv om samarbeidet var i en kald periode i 2017 var man enige om samferdselsutbygging. Lofoten, Vesterålen, Sør-Troms og Ofoten Regionråd møtte i fellesskap Nord-Norgebenken på Stortinget 14. februar 2017. Regionrådene sto her sammen om viktigheten å gjennomføre utbyggingen av Hålogalandsveien. Veien vil bety mye for nærings- og samfunnsutvikling i regionene. Spesielt for utviklingen av sjømatnæringsen, grønn transport og turisme.

Det ble videre gjort forsøk på å løse opp på samarbeidsproblemene med et møte mellom ledelsen i Sør-Troms og Ofoten 6. mars 2017.

Tema 1: samarbeidsrelasjonene regionrådene imellom. Enighet om at begge regionråd må stå samlet utad.

Tema 2: Forsvarssatsningen på Evenes ikke koordinert eller under felles paraply. Flere ukoordinerte prosjekter med flere aktører på begge sider. Tromsiden står i fare for å tape arbeidsplasser, mens Ofoten vinner.

Tema 3: UiT Narvik og UiT Harstad.

Kommuner involvert i kommunereformen i ett eller flere alternativer.

Kommunereformen medfører store endringer på regionrådstrukturen i Ofoten. 4 av 5 kommuner i Ofoten inngår i nye kommunealternativer. Nye Narvik og Nye Tjeldsund kommuner drar også med seg både Hamarøy og Skånland som ligger i andre regioner. Det har derfor internt vært øket fokus på hvordan regionrådstrukturen skal se ut etter 2020. Ofoten har således begynt å snakke internt, noe som også har blitt lagt merke til eksternt. Et av alternativene er en sammenslåing med Sør-Troms. Hovedgrunnene til dette er både

Hålogalandbrua og Hålogalandsveien som vil krympe regionen og at begge regioner blir i utkanten av hvert sitt nordnorske fylke. Fellesnemda i Nye Tjeldsund tok initiativ i november til at Sør-Troms og Ofoten burde slå seg sammen. I november ble også regionrådstrukturen behandlet i Ofoten regionråd, med innstilling på at man skal snakke med de andre regionene om strukturen i fremtiden. Sør-Troms inviterte i november til møte med Ofoten og Midt-Troms for å avklare hvordan man skal se for seg regionrådstrukturen i etter 2020. Slik at man stå muligens foran et gjennombrudd i 2018 der byregionsprogrammet er en av forklaringsvariablene for utfall. 3. jan 2018 ble det gjennomført møte med ledere og nestledere, samt administrasjon i Sør-Troms, Midt-Troms og Ofoten. Det var et positivt møte der man isolerte ut flere større samfunnsområder der regionene har felles interesser. Hvert regionråd skal utnevne 2 politiske representanter i løpet av januar/februar som skal inngå i en arbeidsgruppe som vil komme med et forslag på ny regionrådsstruktur til kommunestyrene. Det er tenkelig at debatten kan bli noe vanskelig da det er mange aktører med forskjellig utgangspunkt og særinteresser de ønsker å ivareta. Noen av de mindre kommunene har uttalt at de ønsker å beholde nåværende organisering, men de største kommunene uttaler at de ønsker å endre organisering. Arbeidsgruppen gjennomførte første møte 2. mars 2018.

Gjennomføring av delprosjektene

I. Strategisk næringsplan Ofoten

Proessen med å lage en ny næringsplan for Ofoten kommunene var faseinndelt og lagt opp på følgende måte. Mye av arbeidet har vært gjort av FUTURUM, som er Narviks kommunes næringssselskap i samarbeid med sekretariatet i Ofoten regionråd.

Fase 1

Først ble det gjennomført enkeltvise møter med hver av de fem kommunene. Hensikten var å få frem den enkelte kommunes komparative fortrinn og hva de anså som viktig regional utvikling for kommunen. Altså hva skal til i regionen for at kommunen skal utvikle seg på best mulig måte. Hver kommune deltok med politikere, administrasjon og representanter fra lokalt næringsliv. Narvik den største kommunene, deltok også med sine kommunale selskaper. Næringsforeningen gjennomførte også møter med bransjeforeningene og med de lokale avdelingene i de mindre kommunene.

Fase 2

Etter at den første møterekken hadde samlet inn data om næringsliv og kommunenes standpunkter, samt innspill og ideer om hvordan planen skal brukes ble det gjennomført et fellesmøte med alle kommunene. Her ble sammendrag fra de individuelle møtene presentert og det ble etablert en felles forståelse for «nåsituasjonen». Det fremkommer i løpet av møtet en klar forståelse på hvordan kommunene prioriterer mellom de forskjellige strategiene. Vektingen av prioriteringene gjøres ved en poengtildeling. Videre ble det jobbet med å få frem en visjon og målsetning for fremtiden.

Fase 3

Visjon, mål og strategier. Arbeidet med dette tema ble gjennomført i en mindre gruppe enn sist. Her ble man mer konkret. Innholdet på samlingen besto hovedsakelig av disse tema: En felles visjon for regionen ang. næringsutvikling. Hvilke mål skal vi sette oss. Hvilke strategier skal vi ha for å oppnå målene. Man gikk også gjennom nasjonale og internasjonale megatrender som vil spille inn på lokal utvikling. Neste steg – fra plan til handling.

Kortversjon av planen:

Visjon: «En vekstkraftig region med en attraktiv by»				
Hovedmål: «Skape ny aktivitet og næring som øker antallet sysselsatte og innbyggere i regionen» <ul style="list-style-type: none"> ✦ 2000 nye arbeidsplasser innen 2025 ✦ Etablere/tiltrekke seg 5 større industri-/teknologietableringer i regionen innen 2030 ✦ Heve rangeringen på indeks Nordlands barometer fra nr. 4 i 2016 til nr. 2 i 2021				
Måleindikatorer: <ul style="list-style-type: none"> ✦ Vekst i sysselsetting i privat og offentlig sektor<ul style="list-style-type: none"> ✦ Befolkningsvekst ✦ Økt verdiskaping ✦ Årlig økning i nyetableringer<ul style="list-style-type: none"> ✦ Overnattingsdøgn ✦ Antall tonn/stykkgoods/container/pax				
Prioriterte strategiske satsingsområder for Ofoten: <i>Teknologi og innovasjon, grønt skifte, digitalt skifte og kompetanse</i>				
Grønn transport, logistikk og infrastruktur Befeste Ofoten som det viktigste nasjonale og internasjonale transportknutepunktet i nordområdene.	Forsvaret Sørge for maksimal kapitalisering på Forsvarets kraftsamling.	Reiseliv Løfte Narvikregionen til å bli den mest spennende reiselivsdestinasjonen i Nord-Norge.	Blå næringer Øke utnyttelsen av Ofotens marine ressurser betydelig.	Fornybar energi/kraft Gjøre Narvik til fornybarhovedstaden i Nord-Norge.
Suksesskriterier: <ul style="list-style-type: none"> - Sørge for felles forståelse av viktigheten av å skape nye arbeidsplasser. - Økt samhandling mellom kommuner, næringsliv, kunnskapsmiljøer og utviklingsaktører. - Etablere og styrke nettverk og arenaer. - Ha fokus på stedsutvikling, attraktive og levende byer og tettsteder. - Årlige handlingsplaner, ansvarsfordeling og evalueringer. - Ressurser som samsvarer med planene.				

Politisk behandling

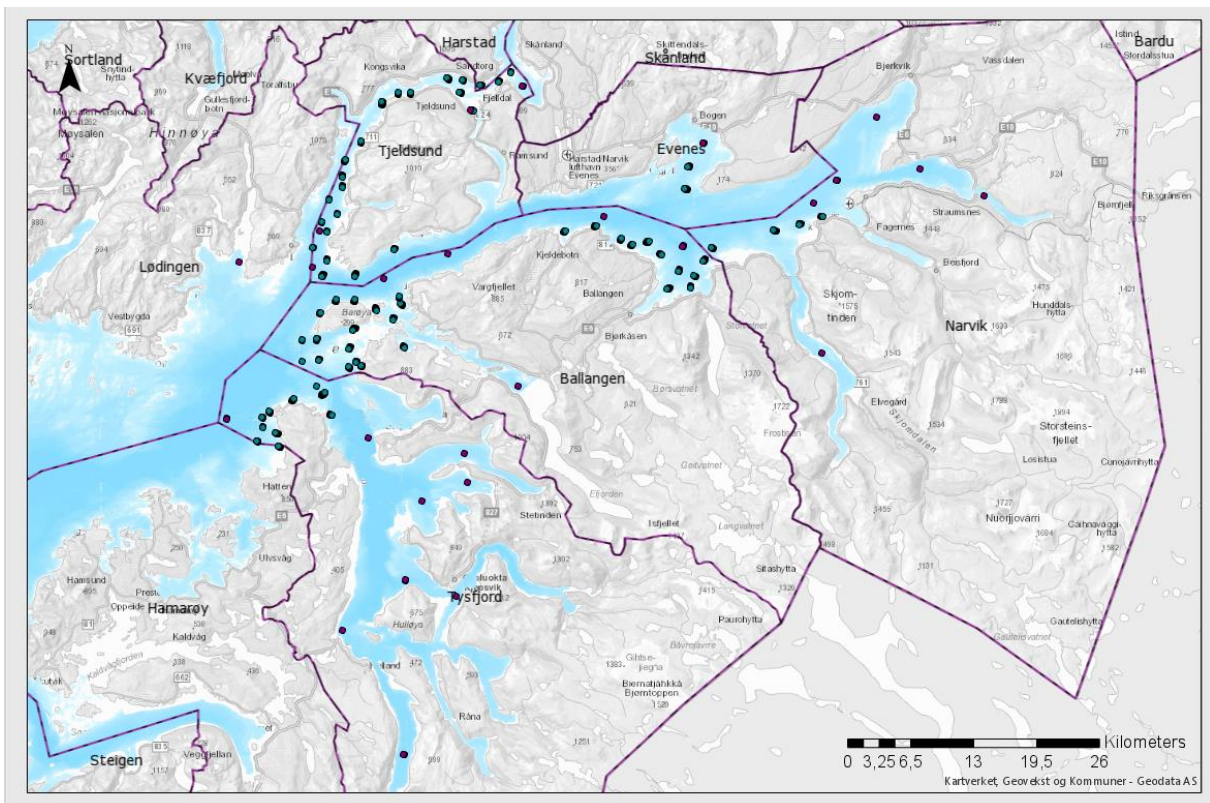
Hovedstyret vedtok 22.09.17 planen som høringsutkast, og at den skulle sendes ut på en begrenset høring med frist 1.nov 2017. Innen fristens utløp var det kommet inn innspill fra 5 forskjellige organisasjoner. Etter fristen kom det ytterligere 1 innspill. Man vurderte alle innspill. Strategisk næringsplan for Ofoten ble så behandlet etter en kort høringsrunde i neste hovedstyremøte.

Enstemmig vedtak i HS 20/17

- 1) Ofoten regionråd vedtar det fremlagte forslag til strategisk næringsplan for Ofoten for 4 års perioden 2018-2021 med de endringer som fremkom i møtet.
- 2) Deltagerkommunene anmodes om å vedta planen som overordnet styringsdokument som legges til grunn for næringsutvikling i de respektive kommuner.
- 3) Ansvar for utarbeidelse av handlingsplan plasseres hos næringsansvarlig i de respektive kommuner.

Jamfør punkt 2 forventes det at planen vil bli behandlet i de respektive medlemskommuner i løpet av des 2017 og jan 2018.

II Marin kartlegging, Ofoten, Efjord og Tysfjord.

Kart over prøvetakingspunkter

Oppdrett og bruk av fjordene har medført en opphetet debatt og da spesielt i Narvik. Det ble samlet inn 6000 underskrifter imot oppdrettsanlegg i Narvik i 2009. Derfor er det vanskelig for

lokalpolitikere å gå inn for oppdrett i Ofotfjorden. Enkelte partier gikk sogar imot egne landsstyrevedtak. Oppdrett og marine næringer forventes å få en vekst i Norge i årene fremover. Det ligger et stort potensial i å utnytte disse. Tidligere har det blitt sagt at Ofoten har meget gode forutsetninger for å drive oppdrett, siden det er meget stor vanngjennomstrømning i fjorden. For regionen vil det være viktig å kunne delta i denne verdiskapningen ved å utnytte lokale fortrinn. Det er allerede oppdrettsanlegg i fjordene og næringen ønsker å utvide, men blir stoppet politisk grunnet den folkelige motstand imot oppdrett. Debatten har i liten grad vært basert på fakta. Den Marine kartlegging vil kunne gi en mer faktabasert debatt. Narvik kommune har en kystsoneplan, men planen er ikke understøttet med undersøkelser, kjemiske og biologiske som kan gi grunnlag for å tillate eller nekte oppdrett ut fra prinsipper om bærekraftig bruk av sjøarealene. Det vil si at man arealplanlegger ut fra det arealet man ser på overflaten, mens livet i sjøen primært lever under overflaten. Videre betyr dette at man ikke har gode nok forutsetninger for å kunne plassere eksempelvis et oppdrettsanlegg på en lokasjon der anlegget vil få minimal innvirkning på livet i fjorden.

Hvis man skaffer seg marine grunnkart (undervannslandskapet) og gode strømmodeller, samt kartlegging av gyteområder og bunnliv etc kan man med større grad av sikkerhet beregne hvilken effekt evt oppdrett vil ha på livet i sjøen.

Det har i og for seg vært noe problematisk å få gjennomført prosjektet. Mye grunnet tregheten i offentlige systemer gjorde at man måtte utsette det først datainnsamlingstoktet med 1 år (tokt må foregå på sommeren). Imidlertid kom vi i gang med datainnsamling i 2017 og vil gjennomføre et lignende tokt i 2018. Høsten 2018 vil data gjøres tilgjengelig for kommunalt bruk. ByR har vært essensielt for å få dette til, da det har skaffet administrativ ressurs til å planlegge, koordinere og pådrive.

Noen foreløpige resultater

Generelt kan man si at fjordene fremstår som forurensningsfrie. De er forholdsvis næringsfattige. Flere steder kan man ikke detektere forurensning, dvs måleverdiene er så lave at de gir ikke utslag som forurensning. Imidlertid har man funnet noen «hotspots» der verdiene er betydelig høyere. Disse vil bli undersøkt nærmere til neste sommer. Man har funnet steder med lave oksygenverdier, grunnet råtnede organisk materiale, naturlig indusert. Det er også tatt videolinjer på fjordbunnen. Generelt kan vi allerede si at fjordene er «friske».

Kreatur funnet i havdypet

III Stedsutvikling

Det ble gjennomført oppstartsmøte med Byregionsprosjektet 12 og 13 nov, spesielt 13. nov var det et fokus på Stedsutvikling. Det ble gjennomført en workshop med fokus på hvilke ressurser vi har til rådighet i Ofoten og hvordan vi kan utvikle disse.

-Natur

Opplevelser rundt fjorden, i fjellet eller på havet?

Ski, alpint, vandring, fiske, overlevelse?

Aktive eller trim?

Norge eller verden?

Evenes og Tjeldsund

Trollkirka en av Norges største dryppestensgrotter

Havfiske ut med båt, fisk egen fisk og tilbered den i fjæra eller på Liland brygge.

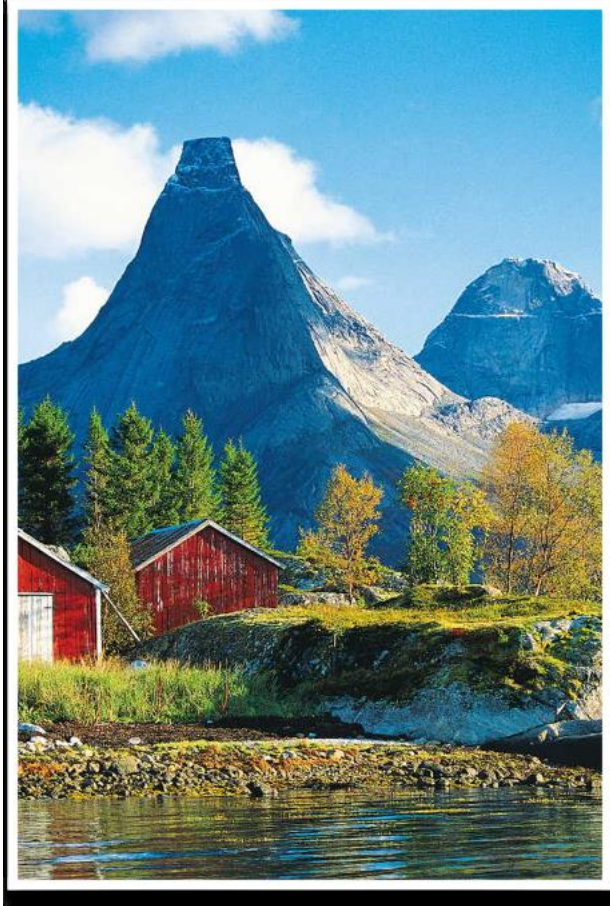
Padling rundt Tjeldøya kanskje ser du spekkhogger ørn eller nise.

Topptur til Helligtind

Media Thule skulpturlandskap Nordland

Naturattraksjoner i Tysfjord og Ballangen

- Stetind Norges nasjonalfjell
- Båttur Musken Lulesamisk bygd
- Hummerfiske i Tysfjord
- Skarstad med "Himmel på jord»
- Pippira Sida samisk miljø

Norges nasjonalfjell Stetind

Narvik: Ofotbanen en av verdens mest spennende togreiser

Rallarveien, fin fottur

Nordic walking – raskeste voksende turismen i verden

Merkede løyper i alle kommuner

Alle vanskelighetsgrader

Overnatt ute i naturen eller i kulturhistorisk spennende overnattingsteder.

Krigshistorie

Det finnes et utrolig materiale fra andre verdenskrig – men den er ikke systematisert eller digitalisert.

Prosjektet: Finne alle historiene, både de store og de små – samle de i en app (evt. nettside) – med GPS-koordinater. Små og historier servert utfra hvor du går eller er.

”koppen som er funnet” ”gå turen til grenselosene” etc.

Tilgjengeliggjøring - skape egne eller guidede turer.

Appen kan utvides og gjelde hele Ofoten. Vil passe til alle målgruppene.

Slaget ved Narvik har et stort filmpotensiale internasjonalt som igjen vil gi flere muligheter.

Arbeid med Stedsutvikling i Regionrådet.

Historikk

I søknadsfasen var det enighet om at man skulle ha et element av stedsutvikling innenfor ByR. Det ble gjennomført et arbeidsmøte i forbindelse med ekstraordinært representantskap i 2015. Der fremkom det mye positivt om regionen som helhet. Grunntanken var at man kunne ha et lignende konsept som det Sør-Troms har, men ikke nødvendigvis med samme innhold. Konseptet i Sør-Troms går på å lage en reiserute i regionen mellom forskjellige steder, derfor fikk prosjektet navnet Imella. Man tenkte vel det slik, at man kunne ha en lignende rute i Ofoten, men med et annet grunnlag. Det kunne eksempelvis være knyttet til krigshistorien, gruve eller industrihistorie. Konseptet reiserute kan vel sies å koble de enkelte stedene inn i en større sammenheng og koble dette opp imot en regional identitet for å styrke denne.

Hovedstyret fikk presentert Imella prosjektet i Sør-Troms 16. sep 2016 Styringsgruppa ByR 23. sep, sendte saken til AU med den hensikt å få avklart om hver kommune evt vil forplikte seg til innsats innen en felles stedsutvikling. Hvert kommunalt prosjekt kan inngå i en felles satsning innen stedsutvikling der man søker om midler til prosjektleder som kan samordne slik at enkeltdelene inngår i en større helhet. Arbeidsutvalget 7. okt drøftet stedsutvikling og kom frem til at man ikke prioriterer et felles tema for Ofoten. AU bifaller ikke Imella modellen umiddelbart men ønsker å drøfte dette videre. Det blir referert til Husbankens sider der stedsutvikling er definert som gode bomiljøer der man har tilgang til gode boliger, møteplasser, kultur og fritidstilbud. Deltagelse fra lokalsamfunnets ildsjeler og frivillige organisasjoner er nøkkelbegreper. Det blir videre drøftet muligheten for å lage en kulturell reiserute basert på Skulpturlandskap Nordland som evt kan kobles opp imot destinasjonsselskapet. Skulpturlandskap Nordland, der kommunene Ballangen, Narvik, Evenes og Tjeldsund inngår, har jubileum i 2017. Saken ønskes videre drøftet i Hovedstyret.

Stedsutvikling for kommunene i Ofoten

Hver enkelt kommune har egne oppfatninger av hvordan stedsutvikling kan være. Narvik kommune ønsker å gjøre et områdeløft i sentrum og vil jobbe med dette gjennom European programmet. Der blir unge arkitekter utfordret til å tegne løsninger for et kvartal. Løsningene vil bli basert på moderne forestillinger om hvilken funksjon den moderne byen har. Byer skal være produktive og innovative møteplasser for folk og ideer. Det er implisitt

ønske om å knytte studentmiljøene tettere til sentrum av Narvik. En moderne by skal være en produktiv by.

Evenes kommune jobber med et forprosjekt stedsutvikling Bogen. Prosjektet vil knytte sammen offentlige og frivillige aktører for å kunne utvikle Bogen ut fra stedets historiske forutsetninger og derigjennom styrke befolkningens bevissthet om identitet til stedet Bogen. Det vil etableres en bred involverende prosess som øker samhandlingen mellom aktørene. Tjeldsund kommune ønsker å gjennomføre en stedsutvikling som har tilknytning til Imella modellen.

Ballangen kommune har tidligere gjennomført et sentrumsløft, men har i dag ikke noen satsning på stedsutvikling. Imidlertid har det vært en del negative oppslag i nasjonal og lokal presse som vil kunne underbygge et behov for stedsutvikling der en sterkere positiv identitet underbygges. Stedsutvikling med rent fysiske tiltak og stedsutvikling som en mental prosess henger sammen. Endringer på det mentale planet vil kunne medføre endringsvilje og en ny oppfatning av stedet man bor på. I forbindelse med arbeidet med ny kommune var det til hensikt å etablere lokale utviklingslag. Våren 2018 blir det foreslått å etablere det første i Kjeldebotn i Ballangen kommune. Tanken er at disse primært blir drevet av lokale ildsjeler med noe støtte fra kommunen. Hvert lokalsamfunn/tettsted skal ha sitt eget lokalutviklingslag som kan spille inn saker til kommunestyret.

Tysfjord kommune har også i det siste opplevd et negativt fokus som innvirker på hvordan både utenforstående og innbyggere ser på kommunen. Det kan derfor være nyttig med identitetsoppbyggende tiltak som tar tak i de positive sidene med tettstedene rundt Tysfjorden. Det har blitt gjennomført et folkemøte i Kjøpsvik der man med frivillige krefter snakket om enkle tiltak i lokalmiljøet. Det finnes også kommunestyrevedtak for sentrumsutvikling i Kjøpsvik. Slik som med Ballangen er vel utfordringen å finne kapasitet innenfor kommunen til å drive frem et slikt prosjekt, men kan kanskje løses gjennom et utstrakt samarbeid med ildsjeler og private/frivillige organisasjoner/foreninger.

Regional identitet?

Imella prosjektet har forsøkt å skape en felles regional identitet ved å knytte enkeltsteder sammen i en større sammenheng. Slik at i en regional sammenheng, bør man i Ofoten ta stilling til om de enkelte prosjekter innen de enkelte kommuner skal underbygge en definert regional identitet. Oppbygging av en lokal identitet på det enkelte sted, står ikke nødvendigvis i et motsetningsforhold til en regional identitet. Mennesker tar frem sine forskjellige roller og identiteter i forskjellige sammenhenger. Eksempelvis i utlandet er man norsk, mens i Oslo er man nordlending. En regional identitet kan være viktig å underbygge, spesielt hvis Ofoten skulle ende opp som en ny regionkommune.

Mulig fremgangsmåte

Hver enkelt kommune bør nedsette en arbeidsgruppe bestående av viktige aktører i lokalsamfunnet. Gruppen kan definere hva stedsutvikling skal være på eget sted. Et koordinert prosjekt mellom kommunene i Ofoten krever sterk forankring i hver enkelt

kommune. Man kan siden forsøke å sette de lokale prosjektene inn i en større sammenheng og knytte dem sammen til en større helhet som kan brukes i reiselivssammenheng eller innen nyetablering av bedrifter og bosetning.

Stedsutvikling vil være både hvordan man presenterer seg utad, men også «indremedisin» ved at man er stolte av det sted man kommer fra. Hvis Tjeldsund ser det hensiktsmessig, ut fra geografiske forhold å knytte seg til Imellaprojektet er dette uproblematisk. For Ballangen og Tysfjord vil det være viktig at de forsøker å dra i gang egne prosjekter mye basert på frivilligheten i lokalsamfunnet. Hvis man får opp lokale prosjekter kan man i fellesskap søke fylket om midler til stedsutvikling der tiltakene i den enkelte kommune inngår i en pakke som underbygger en regional identitet.

Møte 16. sept 2016 Korshamn fort.

Stedsutvikling i Sør-Troms, Imella Prosjektleder Nina Dons Hanssen, Sør-Troms regionråd Se vedlagte presentasjon. Prosjektet drøftes i styringsgruppa for Byregionprogrammet før det tas videre til Arbeidsutvalget.

Styringsgruppe 23. sept 2016

Styringsgruppa anbefaler et prosjekt etter mål av Imella. Saken sendes til arbeidsutvalget i regionrådet der det avklares hvordan hver kommune evt vil forplikte seg til innsats innen en felles stedsutvikling. Hvert kommunalt prosjekt kan inngå i en felles satsning innen stedsutvikling der man søker om midler til prosjektkoordinator som kan samordne slik at enkeltdelene inngår i en større helhet. Sekretariat vil utarbeide en søknad til NFK om midler der enkeltprosjektene bindes sammen i en større helhet som henger sammen i regionen. Nina Dons-Hansen fra Sør-Troms regionråd vil hjelpe med skisse.

Fredag 7. okt 2016

Sak i arbeidsutvalget.

Prosjektet forutsetter sterk forankring i hver enkelt kommune. Det må legges til grunn en mer enhetlig forståelse av hva stedsutvikling er. Et felles tema prioriteres ikke i denne omgang. AU bifaller ikke modellen til Imellaprojektet umiddelbart, men ønsker å drøfte mer før avgjørelse blir tatt. Det refereres til Husbankens sider om stedsutvikling. En mulighet er å koble prosjektet på Skulpturlandskap Nordland, eller at kommunene deler seg. Det kan tenkes ei kulturell reiserute som evt kan kobles til Visit Narvik. Arbeidsutvalget ønsker å gå i tenkeboksen og anbefaler at saken tas i hovedstyret den 28. oktober.

Fredag 28. okt 2016 Ramsund Orlogstasjon.

Forslag til vedtak: «Under forutsetning at den enkelte kommune ønsker å arbeide med stedsutvikling, opprettes det en arbeidsgruppe i hver kommune som skal jobbe med stedsutvikling i egen kommune. Gruppen vil definere hva stedsutvikling skal være i egen kommune, gruppen må forsøke å sette eget sted inn i en regional kontekst. Arbeidsgruppen er avhengig av å få støtte gjennom kommunestyrevedtak. Sekretariatet i Ofoten regionråd får en koordinerende og støttende rolle»

Vedtak ble i HS 25/16

Enstemmig vedtak: *«Sekretariatet ser på mulighet for finansiering av prosjektstilling som skal jobbe med stedsutvikling i Ofoten, basert på forslag til prosjekt fra den enkelte kommune.»*

Når denne prosessen med Stedsutvikling har blitt skissert slik som ovenfor, kan prosessen oppsummeres slik. Ingen av kommunene var villige til å bruke større ressurser til Stedsutvikling innenfor en felles målsetning sammen med andre kommuner. Tiden var ganske enkelt ikke inne for å dra Stedsutvikling videre. Kommunene har heller ikke etterspurt noen fortsettelse av en felles utvikling innen stedsutvikling. Kommunene har på den annen side forskjellige prosjekter som til en viss grad kan ses i sammenheng.

Tjeldsund kommune

Tjeldsund har påbegynt tilknytning til Imella prosjektet. Tjeldsund vil slå seg sammen med Skånland og Troms fylke, slik at det er naturlig at de inngår i Imellaprojektet som alle de andre kommunene er medlem av i Sør-Troms. Imella har søkt om midler for å oppgradere den gamle lekeplassen med nye tidsmessige lekeapparater. Dette området ligger rett ved broene, og ved den gamle bålplassen ved «Stien langs leia». Dette vil gi et nytt aktivitetstilbud til barna som besøker Sandosen friluftsområde.

Evenes kommune

Forprosjekt stedsutvikling Bogen. Stedsutvikling er mer enn bare de fysiske rammene rundt et sted, stedsutvikling må òg sees i sammenheng med både næringsutvikling, kultur, miljø, arealplanlegging og samferdsel. Det er en utfordring å skape attraktive og miljøvennlige tettsteder der mennesker i alle aldre trives og kan fungere på tilnærmet lik linje, og spesielt er det viktig å utvikle steder slik at nye landsmenn og generasjoner ungdom finner det attraktivt å bosette seg. Der det er attraktivt å bo, gror det lett fram ny næringsvirksomhet, som gjør at områdene kan tiltrekke seg kvalifisert og motivert arbeidskraft. Stedsutvikling handler om mer enn arbeidsplasser. Det handler om å skape attraktive boområder. Det handler om å legge til rette for felles møteplasser og varierte kultur- og naturopplevelser. God stedsutvikling kan òg være god næringsutvikling. Evenes skal bli Quick reaction base (QRA) for Luftforsvarets nye jagerfly. I den forbindelse er det mye privat aktivitet som kan medføre kjøpesenter, treningssenter og hotell. Dette vil heve området attraktivitet betydelig.

Bilde av planlagt konferansesenter med butikker etc.

Tysfjord kommune

Tysfjord kommune har gjennom ByR perioden opplevd kanskje den verste krise en kommune kan oppleve og den er pågående i dag. Overgrepssakene som nå begynner å nå rettssystemet har satt folk og kommunen som helhet i en veldig omdømmekrise. Mye av kommunens ressurser har vært brukt til å følge opp overgrepssaken. Det har vært et privat initiativ for å få i gang enkle tiltak i Kjøpsvik for å forbedre livskvaliteten. Disse fortsetter fremover. Der er det ildsjeler som ser at skal de gjøre noe med lokalmiljøet, så er det bare å hive seg rundt å få det gjort, enn å vente på at det offentlige skal gjøre det for dem.

Narvik kommune

Narvik kommune mangler en sentrumsplan som henger sammen med stedsutvikling. Prosjekter har ofte oppstått og blitt fullført simultant med mindre tanke om hvordan totalresultatet blir for sentrum som sådan. Det har i de seneste årene blitt bygget nytt hotell, renoverert Rådhuset og bygget Narviksenteret i sentrum. Ny videregående skole er også vedtatt bygget. Det er i ferd med å vokse frem en forståelse av at man trenger målrettede tiltak som står i sammenheng til hverandre hvis man skal kunne utvikle sentrum bedre.

Narvik har deltatt i European som er en europeisk arkitektur- og byutviklingskonkurranse for arkitekter, landskapsarkitekter og planleggere under 40 år. Målet med konkurransen er innovasjon innen arkitekturfaget og å gi unge arkitekter oppdrag. Kostnaden for å delta er i overkant av 1 million og tre norske kommuner bidrar med konkrete tomter som de ønsker

utvikling av. Tomtene ligger i Alta, Lillestrøm og Narvik. European-tomten i Narvik ligger i hjertet av byen. Teknisk kvartal skal etter planen bli en bydel hvor unge kan møtes, bo og starte opp nye bedrifter. Det nye kvartalet skal bidra til økonomisk og sosialt mangfold i byen. Det kom inn 27 forslag på hvordan tomter kunne utnyttes. Vinnerforslaget «*On reflection*» foreslår en trinnvis utvikling av kvartalet der man skaper to nye byrom, et formelt ut mot kongen gate og et uformelt i bakgården. Prosjektet, hvis realisert, vil benytte eksisterende bygningsmasse i stor grad.

Bilde fra arkitekten.se

IV Tidligfasekapital

Samfunnsanalysen s.50 slår fast under avsnitt Tidligfasekapital: «... skal man skape en kultur for nyskaping må det være en stabil tilgang på tidligfasekapital og støtteordninger for bedrifter i etableringsfasen.» Vi vil utvikle et nettverk som skal forbedre mulighetene til å hente inn kapital regionalt fra lokale investorer. Nystartede bedrifter blir i stor grad flyttet ut fra regionen fordi eierinteressene ikke har noen regional eller nasjonal forankring. Nettverket vil koble lokal kapital til lokale grundere og forretningsutviklere under den forutsetning av at lokal kapital gir knoppskyting.

Med utgangspunktet ovenfor ble tidligfasekapitalprosjektet igangsatt. Modellen er etter business angels. En business angels er en person med overskuddskapital som han investerer i en typisk «start up», dvs en forretningsidè. Vanligvis sammen med andre «angles» for å

dele risikoen ved oppstart. Tidligfasekapitalprosjektet ville bygge opp et lokalt nettverk og knytte dette til nettverk i Nord-Norge og Norge ellers.

Gjennomførte aktiviteter

Business Angel Network Ofoten (BAN Ofoten) ble etablert, og er et nettverk av personer som ønsker å investere og utvikle bedrifter i Ofoten.

o Første del av dette prosjektet var fokusert på å informere hva en "engleinvestor" er, for å få samlet personer med interesse innenfor området.

o Kontakt med 80 investorer i Ofotenregionen i 2016, med personlig invitasjon til å være med i nettverket. Betydelig interesse, men også en god del som "satt på gjerdet", men som gjerne ville være med på bedriftspresentasjonene når disse kom.

o 14 personer fra Ofoten ble med i BAN Ofoten. Disse 14 personene hadde gjennomført rundt 90 investeringer, med ca 115 mill kr investert, og gjort exits på ca 60 mill kr i profitt.

Neste fase var å utvikle case sammen med Connect Nord-Norge for å presentere til denne investorgruppen, for å se om det var mulig å koble lokal kapital og lokale bedrifter gjennom dette møteforumet. Bedrifter som ble presentert:

o Mitta AS – Tysfjord: dronebasert festing av markører på kraftlinjer
Resultat: Ballangen Energi ble partner og ønsket dette utviklet, men gründeren hoppet over på et annet case

o Sous – Tysfjord: sous-vide maskin for matlaging
Resultat: kjørt Springbrett, men tekniske utfordringer stoppet prosjektet.

o DeCom – Ballangen: profesjonell opphugging av oljeplattformer
Resultat: 500.000 kr i investering + 400.000 kr i lån fra Ballangen kommune.

o FantasyBet – Tromsø: gaming selskap
Resultat: flere interesserte investorer, men ingen investering.

o Kolos Norway AS – datasenter Ballangen
Resultat: 20,9 mill kr investert. 7 lokale investorer investerte 3,3 mill kr. Totalt 34 investorer signerte seg med i gjennomsnitt 350.000 kr 637 investorer kontaktet, både lokalt, regional, nasjonalt og internasjonalt. Det var klart ganske tidlig at man måtte gå mye bredere ut enn kun lokalt/regionalt for å få til denne investeringen. Ballangen kommune investerte 8,9 mill kr i form av tomtearealer.

Kort evaluering av delprosjektet: totalt ble prosjektet støttet med 428 800,- i medfinansiering, men denne støtten utløste investeringer for 4,2 mill lokalt og 21,8 mill totalt.

V Nye arbeidsplasser i Narvik og Ofoten

Arbeidsmetode/ konsept

Prosjektet skal tilføre kompetanse til kommunene som kommunene vanligvis har liten forståelse for og kontakt med. Prosjektet blir en «døråpner» for begge sider, både investorer og det offentlige. Det ble gjennomført innledende møte med hver kommune, unntatt Narvik som ikke viste noe interesse. Så ble det gjennomført møter med 3 av 5 kommuner der case ble avgrenset. 3 av kommunene hadde dårlig kapasitet/interesse til å følge opp fra kommunal side. Man må ha evne og forståelse av fleksibilitet eller «pivot». Ny informasjon kan gi ny kurs. Man kan ikke se alt på forskudd, man må tilpasse underveis. Sammenbinding av nettverk, skaper nye nettverk.

Delprosjektet skulle svare til problemene som det store tapet av arbeidsplasser har medført i de seneste årene, med å utarbeide presenterbare case for investorer som vil vise at det vil lønne seg å investere i spesifikke industriprosjekter. Større etableringer gir gode ringvirkninger og store investeringer. Mye av satsningen på gründere og mindre på etableringer gir tvetydige resultater. En plass mellom 80 og 90 % av nyetableringer går dukken i løpet av de 2 første årene. Store etableringer har langt bedre statistikk fordi utredningene og risikoen er langt bedre utredet. Man vet at det i regionen finnes komplementære fortrinn man kan utnytte, og at det ligger mange interessante «skuffeprosjekter» som ingen jobber seriøst med. Tanken var at man skulle undersøke ett utbyggingsprosjekt i hver kommune, for å jobbe intensivt med ett av dem frem til en etablering.

Innsatsområder under nye arbeidsplasser kan være:

- etablering av industri.
- etablering av nye logistikk-løsninger.
- restart eller ny mineralutvinning.

I dette prosjektet ble det hovedsakelig arbeidet med kartlegging av muligheter i Ballangen, Tysfjord og Tjeldsund kommune. Narvik og Evenes valgte, til tross for mange purringer, ikke å benytte seg av kompetansen innen kartlegging av industrielle muligheter.

Det ble gjennomført innledende møter med 4 kommuner. Bare Ballangen fulgte opp og la ressurser inn i prosjektet. Dette gav etter hvert store resultater.

- Fra rundt 15 potensielle case i Ballangen som var bla. fiskeforfabrikk, smoltanlegg, pukkverk, nikkelutvinning og hogging av oljeplattformer ble etter en sortering fokusert på datasenter som hovedcase.

Konkrete resultater

- *“Prosjektet har som klar målsetning å vesentlig bidra til at minst 25 millioner i egenkapital blir investert i en av prosjektets caser i løpet av perioden.”*

o Resultat oppnådd: Selskapet Kolos Norway AS ble etablert og

oppkapslet med 20,9 mill kr i risikokapital (serie A1). Serie A2 var ogs a klar med signaturer i september 2017 med 11,4 mill kr i ytterligere kapital, men Kolos Norway AS valgte ikke å gjennomføre denne kapitalinnhenting.

o I tillegg ble det signert investeringsavtale med Headwaters Merchant Bank i USA om å hente \$250 millioner i neste finansieringsrunde. Selskapet har potensial til å bli verdens største datasenter på 1.000 MW.

- Kolos Norway klarte å skape en svært suksessfull presseinteresse ved lansering 18.8.2017 i Ballangen, noe som resulterte i 800 internasjonale artikler om selskapet med en dokumentert verdi på mer enn \$4,6 millioner (Meltwater rapport).
- Direkte arbeidsplasser som var skapt per 30.06.2017 var 5. Potensialet ved suksess i Series B er direkte ca 90 arbeidsplasser (3 arbeidsplasser per MW, og planen var 30 MW etter Series B) og indirekte trolig rundt 400-500 arbeidsplasser. Potensialet videre (ved 10 års perspektiv) ved 1.000 MW er rundt 2.000-3.000 arbeidsplasser direkte, og indirekte trolig rundt 10.000-15.000 arbeidsplasser.
- Industriell case i Ballangen rundt bergverksdrift (Nikkel & kobber) er identifisert. Vil kreve betydelig jobb for å gjøre dette investeringsmodent, og faktisk hente inn kapital.
- Mulig industriell case i Tysfjord rundt algeoppdrett er identifisert. Muligheter for å jobbe videre med dette, men det vil kreve ytterligere ressurser. Fiskefor er en arbeidstittel da norsk oppdrett baserer seg med ca 25% av fiskeforet på soyaprodukter dyrket på land, gjerne på land som tidligere var jungel. Hvis man kunne produsere dette i sjø, samtidig som man reduserer utslippene av CO2 ville dette bare innebære fordeler.

Eksempel på bio-reaktor for produksjon av alger til fiskefor. Sementfabrikken i Kjøpsvik slipper ut store mengder CO2 som vil være råstoff.

Case Kolos AS – HIVE datalagring i Ballangen

Som nevnt tidligere, for å svare på tap av arbeidsplasser og nedgang i befolkningen ble det satt fokus på å skape arbeidsplasser. Kapital er sjeldent et problem hvis man klarer å vise lønnsomhet. Større etableringer gir klare ringvirkninger og store investeringer. Vi visste at det lå mange «skuffeprosjekter» i kommunene som ingen jobbet videre med. Eksempelvis ny mineralutvinning nikkel, airporthotell, kalkforekomster, marin produksjon hummer/østers, DRI verk uten CO2 utslipp.

Komparative fortrinn

- 1) 600 mål selvdrenert og ferdig regulert og byggeklar industritomt. Tidligere deponi for slagg fra gruvedrift.
- 2) Regionen har et stort kraftoverskudd, der mye kraft forsvinner i overføringstap. Å bruke denne kraften industrielt i Norge er langt bedre økonomisk og økologisk, enn å overføre den til Tyskland, for så å bruke den industrielt der.

- 3) Datasentre trenger kjøling. I tempererte strøk bruker man energi til kjøling, mens her er kjølingen gratis (primært luftkjøling).
- 4) Det ligger allerede svart fiber både gjennom Norge og Sverige. Således har man en back-up løsning hvis en av dem faller ut.
- 5) Egen ingeniørutdanning ved UiT- Campus Narvik.
- 6) Narvik er et logistiksenter i Nord-Norge, derfor lett å transportere inn det som måtte trenge til utbygging.

600 mål flat selvdrenerende og byggeklar tomt.

-det ble gjennom prosjektet påbegynt å skaffe finansiering av A-serie aksjer for 21 mill som var nødvendig for å legge mediestrategi, få tegnet nye bygg og legge til rette for nødvendig infrastruktur. En del av disse midlene kom lokalt gjennom et annet delprosjekt i ByR-Ofoten, «tidligfasekapital».

-Investeringsbanken Headwaters Merchant Bank har spesialisert seg på å investere i datasentre, ser seg villig til å skaffe US 200 mill til serie B aksjer. Mye av midlene vil gå til å kjøpe datasentre i Europa, for så å flytte kapasiteten til Ballangen. Dvs man kjøper kundene, i motsetning til Facebook og Google eksempelvis som bygger sine egne anlegg.

-Markedet vokser med opptil 30% i året.

-Ser på caset i Ballangen som et av de mest interessante (60% lavere driftsutgifter enn i Europa).

-Personlig involvering fra toppnivå i selskapet.

-Det engasjeres firma for å ivareta mediestrategien i New York.

-Ansettes salgsapparat.

Det engasjeres arkitektfirma som tegner utkast til datasenter.

Fra sjøsiden

Fra landsiden

Fremgangsmåten til Kolos i forhold til å leie inn profesjonelle firma for å legge mediestrategi viser seg å være meget god investering. Prosjektet får en enorm oppmerksomhet i alle de store internasjonale mediekanalene. Rundt 800 oppslag. Det er sannsynlig å tro at den arktiske dimensjonen la til et ekstra salgargument som gjorde hele konseptet eksotisk

<http://kolos.com/press/> . Oppmerksomheten medfører stor interesse blant investorer noe Headwaters MB merker ved at de nesten hadde fulltegnet for serie B aksjer.

Prosjektet får videre støtte fra Bellona ved at denne utbyggingen vil gi en global klimabesparelse på CO2 ved å fortrenge vekst i datasentre i områder med fossil kraftproduksjon.

Støtte og besøk fra Miljøvernministeren ved lansering i august 2017.

Aksjonærkonflikt

Det brøt ut en alvorlig aksjonærkonflikt i selskapet utover høsten 2017. Grunnene til dette er noe uklare. En av gründerene døde, aksjene hans «byttet» side i selskapet, slik at det står mellom en fraksjon som eier 48 % mot en fraksjon som eier 52 %. Det ble også byttet daglig leder og gjort endringer på strategien framover. Konflikten medførte også at Headwaters MB trakk seg som kilde for investeringer, da de ikke hadde tro på den nye ledelsen. Selskapet var således i en fastlåst situasjon, da man ifølge aksjeloven er avhengig av 2/3 flertall i generalforsamlingen for å gjøre aksjeutvidelser. Planene kunne derfor ikke realiseres slik som opprinnelig forutsatt. Den fastlåste konflikten medførte at konkurs etter hvert ble et sannsynlig utfall. En annen mulighet var at en av partene kjøper den andre ut. Ideen er for god og utarbeidet for å skrapes.

Ny utvikling Kolos selges til HIVE Blockchain Tec

26. mars 2018 selges Kolos AS til HIVE Blockchain Technologies Ltd, et Toronto notert selskap som driver med såkalt crypto currency mining. Kjøpsummen er 100 millioner. Ballangen kommunes eierandel blir således kraftig redusert ned til 10%. HIVE har signalisert at de ønsker å eie selskapet 100 %, slik at det forventes at HIVE vil innløse tomten for 10 millioner.

Adm. Dir i HIVE Harry Porandt sier at Ballangen blir deres «flaggskip» i selskapets satsning. <https://www.hiveblockchain.com/news/hive-blockchain-to-acquire-kolos-norway-as-build-major-data-centre/>

Datasenteret som er planlagt vil bli tre ganger større enn de største som finnes i dag i Norge. I dag driver selskapet virksomhet i Sverige og på Island med et samlet energiforbruk på 44 MW. I Ballangen vil man så rask som mulig bygge ut til 30MW og videre i løpet av 1 år ha tilgjengelig 120 MW.

Kryptovaluta er definert som: «en digital eller virtuell valuta som bruker kryptering som sikkerhet». Ifølge cryptovest.com er en kryptovaluta vanskelig å forfalske på grunn av denne sikkerhetsfunksjonen: «En viktig egenskap ved en kryptovaluta, som legges til grunn for dens popularitet, er at den er organisk i sin natur og ikke utstedes av noen sentral myndighet. I teorien er kryptovaluta immun mot statlig forstyrrelse eller manipulasjon» Kilde: Hegnar.no

HIVE kommer til Ballangen 2-3 mai for å orientere kommunen.

Snøballeffekten

Det bør også nevnes at det jobbes med et mindre datasenter i Ballangen på en annen tomt. Bak denne satsningen står to av aktørene som var medeiere av Kolos, slik at byregionsprosjektet har fått noen utilsiktede effekter ved å sette fokus på muligheter i regionen. De spesielt gode logistikkforhold og tilgang på billig nullutslipp elektrisk kraft. Senteret planlegges å bli 50 MW og vil være brukerfinansiert. Facebooks senter i Luleå er i dag 70 MW til sammenligning, slik at 50 MW er rimelig stort, men langt unna størrelsen som opprinnelig var planlagt av Kolos.

9. april 2018 kunngjøres det et nytt selskap som skal kartlegge egnede tomter for datalagring, Arctic Renewables AS, bak selskapet står Nordkraft, Ballangen Energi og Narvikgården. Hovedmålsettingen er å skaffe ny aktivitet til regionen og ikke nødvendigvis tjene noe vesentlig på tomtene.

Universitetet i Tromsø Campus Narvik ser store muligheter for å etablere som rundt et nytt datasenter i Ballangen. Erfaringer fra Luleå viser at det vil komme mange relaterte teknologi etableringer ved datasentre og gi mange høyteknologiarbeidsplasser. Også innenfor forskning og utvikling innen informatikk vil en etablering bety mye. Det har også vært fremsatt muligheter for å skape en utdanning som går imot direkte drift av datasentre. Dan snakker man om teknikere med bakgrunn innen elektro, elektronikk og ventilasjon som er viktig for driften av datasentre.

Ble målsetningene for ByR Fase II oppnådd i Ofoten?

Byregionprogrammets hovedformål er: «Å komme fram til og sette i gang tiltak innenfor et tema med utgangspunkt i det økonomiske samspillet mellom byen og omlandet for å fremme økonomisk vekst i regionen.»

Det som kanskje er noe spesielt for ByR i Ofoten er at ByR både leverer på planleggingssiden med at det utarbeides en ny Strategisk næringsplan og at man har igangsatt datainnsamling til en Marin kartlegging. Begge planene vil gjøre beslutninger rundt utvikling mer faktaorientert og vil være basert på tidligere kjente prosesser. Samtidig med de rent planmessige oppgavene har man også gått direkte inn på tiltakssiden i et forsøk på å skape arbeidsplasser. Mangel på arbeidsplasser er noe vi har visst om lenge før samfunnsanalysen i Fase I kom. Grunnene til befolkningsnedgang er primært drevet av tapet av arbeidsplasser. Mange industribedrifter har måttet legge ned i de siste 25 år i tillegg til at større offentlige organisasjoner som Forsvaret og Telenor har redusert sin aktivitet. Investeringen fra HIVE i tillegg til randsoneaktiviteter vi skape arbeidsplasser innen 2023.

Samfunnsanalysen pekte på at man måtte utvikle regionens fortrinn innen kompetanse ved at næringsliv og offentlig forvaltning får større kontakt med Høyskolen i Narvik. Under prosjektperioden har HiN blitt fusjonert med UiT. Vi kan si at man er underveis med å nå dette målet, mye fordi at UiT har helt andre ressurser å spille på enn høyskolen hadde tidligere. Videre må man regne med at denne prosessen vil måtte ta lengere tid, og kanskje noe man må jobbe med kontinuerlig i

årene fremover. Vi har inngått en formell rammeavtale med UiT og vil fylle denne ut med underavtaler som dreier seg inn mer imot spesielle sektorer eller saker.

Styrking av regionale arenaer og overordnede samarbeidsprosjekter var en av målsetningene. Vi kan si at ByR har styrket regionrådet som en utviklingsaktør ved å tilføre ressurser og kompetanse innen utvikling. Prosjektet har også «smurt tannhjulene» i det regionale samarbeidet og fått dette til å virke bedre og gi en bedre regional integrering. Det bør nevnes at endringene i kommunestruktur ikke har kommet av seg selv, men som et resultat av stadig bedre samarbeid og tillit mellom partene. At regionrådet har vært involvert og drevet frem prosjekter på egen hånd har styrket rådet som arena for utvikling. Det har vært mange fruktbare diskusjoner og utveksling av idéer og en arena som har skapt et eget narrativ for en fellesskapstanke angående utvikling av samfunn og næring.

Konklusjon

Tiltak og forventede resultater ved prosjektslutt.

ByR har levert ganske nært opp til de målsetninger som var skissert i søknaden. Imidlertid er ikke alle prosesser avsluttet. Det er levert ny næringsplan gjennom prosjektet som er koordinert med naboregionen, videre er det i gang en prosess for å slå sammen regionrådene, noe som kanskje forteller mer enn noe annet at prosessen som har vært ført har vært reell og riktige. Marin kartlegging er i gang, mye har også skjedd på stedsutvikling, men vi har ikke fått til den fellesskapstanken vi hadde planlagt i utgangspunktet. Angående nye arbeidsplasser er vi ennå ikke i havn, men vi oppnådde mye på kort tid ved å gå direkte inn i materien. Det bør legges til at den enorme oppmerksomheten ikke er direkte bortkastet da det har skapt en positiv følelse av at det er mulig og å få til store ting i periferien av Norge. Prosessen er heller ikke her avsluttet.

Økonomi

I etterpåklokskapens navn ser vi at budsjettet var lite tilpasset det relativt kompliserte byregionsprogrammet i Ofoten. Dette fordi ByR Ofoten var 5 delprosjekter der 2-3 var ganske omfattende. I tillegg hadde man hovedprosjektet imot Sør Troms. 1-2 av disse prosjektene genererte langt mer egeninnsats i form av timer enn man hadde forutsett ved søketidspunkt. Dette mye fordi prosjektene også fikk en positiv egendynamikk.

Det er svært mye arbeid som kunne vært rapportert fra spesielt Ballangen kommune med tilrettelegging av tomteforholdene til Kolos/HIVE etableringen, samt arbeid i sentraladministrasjonen. Rådmannen i Ballangen anslår at det er brukt 1,5 årsverk over 18 måneder til spesielt denne jobben. Denne egeninnsatsen er ikke tatt med i regnskapet. Likeledes er det meste av reiseutgiftene ikke tatt med i prosjektrengnskapet. Dette er reiser i forbindelse med spesielt møter i regionrådet der man har drøftet hovedsakelig saker som er en del av ByR.

Kostnadsplan som ble sendt KMD høsten 2015

ByR fase II Narvikregionen				
Kostnader	2015	2016	2017	totalt
Nettverkssamlingene	50 000	50 000	50 000	150 000
Prosjektledelse internt	300 000	400 000	400 000	1 100 000
Prosjektledelse eksternt	230 000	450 000	420 000	1 100 000
Konsulent-prosessarbeid	230 000	210 000	320 000	760 000
Kunnskapsinnhenting	350 000	350 000	350 000	1 050 000
Møte-og reisekostnader	100 000	210 000	150 000	460 000
Workshop	50 000	220 000	150 000	420 000
Nettverksbygging	250 000	400 000	200 000	850 000
Diverse	80 000	120 000	100 000	300 000
Totalt	1 640 000	2 410 000	2 140 000	6 190 000
Finansiering				
5 kommuners bidrag	50 000	100 000	100 000	250 000
Prosjektansvar Ofoten regionråd	20 000	20 000	20 000	60 000
Nettverkssamlinger	50 000	50 000	50 000	150 000
Eika bankene	100 000	100 000	100 000	300 000
Nordland fylkeskommune	200 000	200 000		400 000
Regionalt næringsfond	100 000	100 000		200 000
Connect Nord Norge	150 000	250 000	250 000	650 000
Interreg prosjekt BAN	50 000	100 000	100 000	250 000
Connect Nord Norge Akselerator	250 000	500 000	500 000	1 250 000
Tilskudd KMD 50%	670 000	990 000	1 020 000	2 680 000
	1 640 000	2 410 000	2 140 000	6 190 000

Justert kostnadsplan sendt inn 06.04.2017

ByR fase II Narvikregionen				
Kostnader	2015	2016	2017	totalt
Nettverkssamlingene	50 000	50 000	50 000	150 000
Prosjektledelse internt	300 000	400 000	400 000	1 100 000
Prosjektledelse eksternt	230 000	450 000	420 000	1 100 000
Konsulent-prosessarbeid	230 000	210 000	320 000	760 000
Kunnskapsinnhenting	350 000	350 000	280 000	980 000
Møte-og reisekostnader	100 000	210 000	150 000	460 000
Workshop	50 000	220 000	150 000	420 000
Nettverksbygging	250 000	400 000	200 000	850 000
Diverse	80 000	120 000	100 000	300 000
Totalt	1 640 000	2 410 000	2 070 000	6 120 000
Finansiering				
5 kommuners bidrag	50 000	100 000	100 000	250 000
Prosjektansvar Ofoten regionråd	20 000	20 000	20 000	60 000
Nettverkssamlinger	50 000	50 000	50 000	150 000
Eika bankene	100 000	100 000	100 000	300 000
Nordland fylkeskommune	200 000	200 000		400 000
Regionalt næringsfond	100 000	100 000		200 000
Connect Nord Norge	150 000	250 000	250 000	650 000
Interreg prosjekt BAN	50 000	100 000	100 000	250 000
Connect Nord Norge Akselerator	250 000	500 000	500 000	1 250 000
Tilskudd KMD 43%	670 000	990 000	950 000	2 610 000
	1 640 000	2 410 000	2 070 000	6 120 000

Regnskap

Regnskapet ble revidert av BDO 30. august 2018. De totale kostnader for prosjektet er beregnet til 6.538.404,-. Det må nevnes at en god del egeninnsats eller ubetalte timer er ikke tatt med i det reviderte regnskapet. Tidligere nevnt Ballangen kommunes tidsbruk ved Kolos etableringen som ikke er tatt med. I tillegg mye ubetalte timer i prosjekt IV og V. Grunnen til dette er at prosjekt V virkelig tok av med stor internasjonal interesse.

Regnskap ByR	Budsjett 2015	Regnskap 2015	Differanse	Notater	Budsjett 2016	Regnskap 2016	Notater	Budsjett 2017	regnskap 2017	Notater	
Kostnader/budsjett											
Nettverksamlingene	50 000	13 016			50 000	39 605		50 000	252 923		
Prosjektledelse internt	300 000	298 575			400 000	400 000		400 000	394 605		
Prosjektledelse eksternt	230 000	25 924			450 000	418 347		420 000	424 187		
konsulent- prosessarbeid	230 000	311 053			210 000	257 840		320 000	382 050		
Kunnskapsinnhenting	350 000	124 183			350 000	322 700		280 000	180625		
Møte- og reisekostnader	100 000	38 467			210 000	223 575		150 000	224 106		
Workshop	50 000	192 415			220 000	287 600		150 000	203 775		
Nettverksbygging	250 000	364 000			400 000	444 007		200 000	103 675		
Diverse	80 000	303 600			120 000	120 000		100 000	187 550		
Totalt	1 640 000	1 671 234			2 410 000	2 513 674	990651 egeninnsats fra	2 070 000	2 353 496	1741230 i egeninnsats fra IV og V ikke for	
Finansiering											
5 kommuners bidrag (timer)	50 000				100 000			100 000			
Prosjektansvar OR	20 000				20 000			20 000			
Nettverksamlingene	50 000				50 000			50 000			
Eika bankene	100 000				100 000			100 000			
Nordland fylkeskommune	200 000				200 000						
Regionalt næringsfond	100 000				100 000						
Connect Nord Norge	150 000				250 000			250 000			
Interreg prosjekt BAN	50 000				100 000			100 000			
Connect Aksellerator	250 000				500 000			500 000			
Tilskudd KMD	670 000				990 000			950 000			
	1 640 000				2 410 000			2 070 000			6 538 404
Totale omkostninger for prosjektperioden											
Egeninnsats internt:	550 pr/time										
Egeninnsats timer	2015	2016	2017								
	303600 tidsbruk minus prosjekt IV og V	592 900 tidsbruk prosjekter minus IV og V	1 014 200 tidsbruk prosjekter minus IV og V								
	333625 kostnad IV	107 200 utbetales for	685 577 158400 utbetales for prosjektet					1 361 730 Kostnad IV 2017			163200 utbetales for prosjekt
	51125 kostnad V	19734 utbetales for	1 169 875 237600 utbetales for prosjektet					787 500 Kostnad V 2017			244800 utbetales for prosjekt
regnskap ført i NK	448 256	1 868 129	1 376 822								Sum
Egeninnsats prosjekter ikke	1 910 700										3 693 207
Differanse prosjekt IV	226 425				527 177			1 198 530			1 952 132
Differanse prosjekt V	31 391				932 275			542 700			1 506 366
								Total:			9 062 405

Regnskap 2015										
Tjeneste	Sted	Stedsart	Bilagstekst	År	Periode	Mva kode	Beløp			
29050	67003		Fra lønn, Periode 101	2015	10	153	2 857,41			
29050	67003		@Fra lønn, Periode 101	2015	10	0	228,59			
29050	67003		@Fra lønn, Periode 101	2015	10	0	-228,59			
29050	67003		Fra lønn, Periode 101	2015	10	0	3 361,80			
29050	67003		Fra lønn, Periode 101	2015	10	153	2 797,22			
29050	67003		@Fra lønn, Periode 101	2015	10	0	223,78			
29050	67003		@Fra lønn, Periode 101	2015	10	0	-223,78			
29050	67003		Ref. bilag 240947/2	2015	12	151	4 000,00			
29050	67003		@Ref. bilag 240947/2	2015	12	0	1 000,00			
29050	67003		@Ref. bilag 240947/2	2015	12	0	-1 000,00			
							13 016,43			
29050	67003		Int konsulentarb Byregionpr	2015	12	150	298 575,00			timer i sekretariat ByR
							298 575,00			
29050	67005		@SEA ECO	2015	9	0	6 004,90			
29050	67005		@SEA ECO	2015	9	0	-6 004,90			
29050	67005		SEA ECO	2015	12	150	1 904,50			
29050	67005		SEA ECO	2015	2 015	151	24 019,60			
							25 924,10			
							311 053,00			311053
29050	67005		Int konsulentarb Marin kartil	2015	12,00	150	26 325,00			
			Nye arbeidsplasser HL prosjektledelse				47 458,00			
29050	67005		Int konsulentarbeid Str næring	2015	12,00	150	50 400,00			
							124 183,00			
29050	67003		TERRASSEN CAFE OG CATERING	2015	5	153	6 712,96			
29050	67003		@TERRASSEN CAFE OG CATERING	2015	5	0	537,04			
29050	67003		@TERRASSEN CAFE OG CATERING	2015	5	0	-537,04			
29050	67003		EVENES HOTELL	2015	9	150	6 793,44			
29050	67003		AGENDA AS	2015	8	150	1 250,00			
29050	67003		SCANDIC NARVIK	2015	11	150	20 121,00			
29050	67003		SCANDIC NARVIK	2015	11	150	1 090,00			
29050	67003		SCANDIC NARVIK	2015	11	150	2 500,00			
							38 467,40			
29050	67003		BENNETT REKLAMEBYRÅ AS	2015	12	150	47 568,00			
29050	67003		ABLEMAGIC	2015	12	150	48 639,35			
							96 207,35			
							192 414,70			
			Tidligfasekapital Q4	2015			364 000,00			Timer egeninnsats HL pros
										Direkte kostnader
										Tidsbruk
							303 600,00			Egeninnsats fra regionen

Bunke	Bilag	Konto (ar)	Ansvar	Tjeneste	Sted	Stedsart	Bilagstekst	År	Periode	Mva kode	Beløp		
	222888	2	11207	670	29050	67003	COMFORT HOTEL RUNWAY	2016		2	150	3638	hotell
												2076	GKH reisereregning
												5107	GKH reisereregning
												6600	Timer 12x550
												8984,45	Reisereregning Hanne Winther
												6600	Timer 12x550
												6600	Timer Elisabeth
												0	Timer Sigbjørn(dekket av lønn)
												39603	
	602065	4	12700	670	29050	67003	Internt prosjektarbeid	2016		12	150	400 000	Delt mellom strategisk næringsplan og prosjektkoord
	227933	2	12700	670	29050	67003	BUSINESSIZER AS	2016		5	151	85760	
	227933	2	14290	670	29050	67003	@BUSINESSIZER AS	2016		5	0	21440	
	227933	2	17290	670	29050	67003	@BUSINESSIZER AS	2016		5	0	-21440	
	227934	2	12700	670	29050	67003	BUSINESSIZER AS	2016		5	151	15787,2	
	227934	2	14290	670	29050	67003	@BUSINESSIZER AS	2016		5	0	3946,8	
	227934	2	17290	670	29050	67003	@BUSINESSIZER AS	2016		5	0	-3946,8	
	232089	2	12700	670	29050	67003	BUSINESSIZER AS	2016		6	151	54512	
	232089	2	14290	670	29050	67003	@BUSINESSIZER AS	2016		6	0	13628	
	232089	2	17290	670	29050	67003	@BUSINESSIZER AS	2016		6	0	-13628	
	232090	2	12700	670	29050	67003	BUSINESSIZER AS	2016		6	151	41968,8	
	232090	2	14290	670	29050	67003	@BUSINESSIZER AS	2016		6	0	10492,2	
	232090	2	17290	670	29050	67003	@BUSINESSIZER AS	2016		6	0	-10492,2	
	235321	2	12700	670	29050	67003	BUSINESSIZER AS	2016		8	151	72208	
	235321	2	14290	670	29050	67003	@BUSINESSIZER AS	2016		8	0	18052	
	235321	2	17290	670	29050	67003	@BUSINESSIZER AS	2016		8	0	-18052	
	235322	2	12700	670	29050	67003	BUSINESSIZER AS	2016		8	151	48724	
	235322	2	14290	670	29050	67003	@BUSINESSIZER AS	2016		8	0	12181	
	235322	2	17290	670	29050	67003	@BUSINESSIZER AS	2016		8	0	-12181	
	244071	2	12700	670	29050	67003	BUSINESSIZER AS	2016		12	151	99387,2	
	244071	2	14290	670	29050	67003	@BUSINESSIZER AS	2016		12	0	24846,8	
	244071	2	17290	670	29050	67003	@BUSINESSIZER AS	2016		12	0	-24846,8	
												418 347	
	244146	2	12700	670	29050	67003	FUTURUM AS	2016		12	151	43 800,00	
	244146	2	14290	670	29050	67003	@FUTURUM AS	2016		12	0	10 950,00	
	244146	2	17290	670	29050	67003	@FUTURUM AS	2016		12	0	-10 950,00	
	244642	2	12700	670	29050	67003	VINN NARVIK	2016		12	151	14 040,00	
	244642	2	14290	670	29050	67003	@VINN NARVIK	2016		12	0	3 510,00	
	244642	2	17290	670	29050	67003	@VINN NARVIK	2016		12	0	-3 510,00	
												200 000,00	Prosjekt IV og V
												257 840,00	
												322 700	Estimat fordeling av lønnsutgifter sekretariat
	224821	2	11151	670	29050	67003	AGENDA AS	2016		3	150	294,00	
	226287	2	11151	670	29050	67003	AGENDA AS	2016		4	150	1 040,00	
	226295	2	11151	670	29050	67003	AGENDA AS	2016		4	150	360,00	
	236875	2	11501	670	29050	67003	HARSTAD KOMMUNE	2016		9	150	1737	
	228875	2	11151	670	29050	67003	RICA HOTEL HARSTAD	2016		5	150	12 459,50	
	228875	3	11207	670	29050	67003	RICA HOTEL HARSTAD	2016		5	151	12 902,00	
	228875	3	14290	670	29050	67003	@RICA HOTEL HARSTAD	2016		5	0	3 225,50	
	228875	3	17290	670	29050	67003	@RICA HOTEL HARSTAD	2016		5	0	-3 225,50	
	229224	2	11200	670	29050	67003	TROMS FYLKESKOMMUNE	2016		5	150	3 000,00	
	236875	2	11501	670	29050	67003	HARSTAD KOMMUNE	2016		9	150	1 737,00	
	244021	2	11151	670	29050	67003	SCANDIC NARVIK	2016		12	150	22 585,00	
	244021	3	11900	670	29050	67003	SCANDIC NARVIK	2016		12	150	3 960,00	
	245139	2	12700	670	29050	67003	HARSTAD KOMMUNE	2016		12	151	3 500,00	
	245139	2	14290	670	29050	67003	@HARSTAD KOMMUNE	2016		12	0	875,00	
	245139	2	17290	670	29050	67003	@HARSTAD KOMMUNE	2016		12	0	-875,00	
												63 575	
												160 000	Egeninnsats møter
												223 575	
	120427	1	12700	670	29050	67003	Bilag 220712 201612:201612	2016		12	0	87 600	Åsunn Lyngedal innleid i en periode
												200 000	Egeninnsats timer Strategisk næringsplan + fellesmøt
												287 600	
	236874	2	11501	670	29050	67003	DYRØYSEMINARSENTERET	2016		9	150	1800	
	236874	3	11502	670	29050	67003	DYRØYSEMINARSENTERET	2016		9	150	1800	592900 tot egeninns
	236876	2	11502	670	29050	67003	DYRØYSEMINARSENTERET	2016		9	150	1800	160000 fordelt møte
	236876	3	11501	670	29050	67003	DYRØYSEMINARSENTERET	2016		9	150	1800	200000 workshop
	241234	2	11151	670	29050	67003	AGENDA AS	2016		11	150	360,00	232900 netterkbygg
	241880	2	11001	670	29050	67003	FRYDENLUND KONTORSPAR	2016		11	151	547,20	592900 kontroll
	241880	2	14290	670	29050	67003	@FRYDENLUND KONTORSPAR	2016		11	0	136,80	
	241880	2	17290	670	29050	67003	@FRYDENLUND KONTORSPAR	2016		11	0	-136,80	
	244051	2	11403	670	29050	67003	DIVERSE LEVERANDØRER	2016		12	150	1 500,00	
	244052	2	11403	670	29050	67003	DIVERSE LEVERANDØRER	2016		12	150	1 500,00	
												200 000	Prosjekt IV og V
												211 107	
												232 900	egeninnsats møter
												444 007	
												120000	Direkte kostnader 2 513 674,35
												932 275	Kostnad trukket fra 237600 som ble utbetalt fra OR til
												578 378	Kostnad trukket fra 107600 utbetalt fra OR
												1510651	Noe av prosjekt IV og V egeninnsats fordeles mellom
												200000	netterkbygg
												200000	konsulent og prosessarbeid
												120000	diverse
												520000	990651 Prosjekt IV og V ikke fordel

